

МІСЦЕ УПРАВЛІННЯ ЛАНЦЮГАМИ ПОСТАВОК У СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ

В останні десятиліття у світі широкого поширення набуло поняття логістичної діяльності підприємства, що уособлює в собі оптимізацію матеріальних, інформаційних і фінансових потоків в середині компанії або ж управління логістичними зв'язками, які створюють матеріальні блага чи послуги. Оптимізуючи всі три види потоків, можна змінити стратегію розвитку будь-якого підприємства. В умовах повномасштабної агресії зі сторони РФ та подальшого відродження економіки України особливо актуальним постає питання управління ланцюгами поставок та удосконаленням логістичної системи.

Управління ланцюгами поставок, на думку науковців, представляє собою процес взаємодії між учасниками ланцюга поставок, спрямований на досягнення загальних цілей шляхом розширення й поглиблення виробничо-технологічних зв'язків, при спільному використанні ресурсів, об'єднанні капіталів і створенні сприятливих партнерських відносин для здійснення спільної економічної діяльності. Якщо ж говорити про управління ланцюгом постачання в умовах конкуренції, то воно побудоване на принципах укрупнення співпраці і довіри, а також на принципі синергізму, тобто усвідомлення того, що результативність управління цілим завжди більше сумарної результативності його складових елементів [1]. Для того, щоб ефективно управляти ланцюгами поставок, перш за все, потрібно визначитися із якимиматеріальними потоками ми маємо справу. Після цього менеджер повинен проаналізувати вибраний потік та діагностувати які проблеми виникають при управлінні ним та надати пропозиції задля підвищення темпів розвитку підприємства. Звісно, найчастіше аналізують всі три види потоків (матеріальні, інформаційні і фінансові), так як це дає найкращий і найточніший результат.

Наступним кроком при удосконаленні стратегії розвитку підприємства є прогнозування методами математичної статистики, наприклад, вибір оптимального розміру та маршруту поставки сировини. Найбільш поширеними в такому аналізі є дисперсійний, спектральний та факторний аналізи. Прогнозування здійснюється за ринками, за країнами-регіонами-каналами збуту і закупівлі, за тактичними групами продукції та сировини. Формування та аналіз стратегічних планів виробництва продукції виконується на базі стратегічних планів реалізації, збільшеного нормування виробничих ресурсів, додаткових обмежень складської логістики (обмеження складу, часу зберігання на складі, термінів придатності, тощо), а також інших обмежень і нормативів [2]. Усі наведені вище кроки допомагають покращити управління ланцюгами поставки підприємства та підвищити ефективність функціонування логістичної системи.

Спіраючись на основні парадигми цього методу, менеджери багатьох відомих фірм удосконалювали стратегії розвитку своїх підприємств. Прикладом може бути міжнародна компанія HAVI, яка використовує комплекс заходів для управління ланцюгами поставок, логістикою, упаковкою, переробкою, утилізацією та едовгостроковим партнером компанії Макдоналдс. Але, коли Макдоналдс вирішив скористатися успіхом програми AllDayBreakfast і зробити доступними протягом усього дня додаткові пункти меню, компанія HAVI зіткнулася з рядом складнощів, пов'язаних зі збільшенням складності меню, необхідністю нового обладнання та просторовими обмеженнями [3].

Проте, компанія змогла знайти вихід, застосувавши імітаційне моделювання і проаналізувавши свої ланцюги поставки та особливості кожного з ресторанів. Менеджери дійшли висновку, що краще буде зробити індивідуальні рекомендації щодо поставок сировини та обладнання для кожного з ресторанів, а не робити одні для всіх. Це допомогло знизити витрати на обладнання та визначити оптимальний розмір персоналу та потрібного устаткування для кожного з ресторанів.

Література:

1. Смерічевська С.В., Жаболенко М.В., Ібрагімхалілова Т.В. SupplyChainManagement (Scm) Як нова ідеологія управління бізнесом в умовах глобалізації економіки. *Донецька академія автомобільного транспорту.* URL: <https://www.sworld.com.ua/simpoz1/138.htm> (дата звернення: 11.11.2022)
2. Управління ланцюгом поставок – 2022. URL: <https://www.it.ua/products/sales/upravleniye-tsepochkami-postavok> (дата звернення: 12.11.2022)
3. Планування попиту та ланцюга поставок у великій мережі фаст-фудів. URL: <https://www.anylogic.ru/resources/case-studies/demand-and-supply-planning-for-a-large-fast-food-chain/> (дата звернення: 12.11.2022)